

Llei 1/2015, del 5 de febrer (DOGC núm. 6810A, del 13), del règim especial d'Aran.

Preàmbul, articles 1; 8; 9; 46; 51.1, 2.a), 4, 8 i 9; 55.2, 3 i 4; 76; 78.2; 81.4; i 84.2.j) i k); i disposició transitòria primera, apartat 1.

Preàmbul

Aran constitueix dins Catalunya una realitat nacional amb personalitat pròpia i diferenciada, fonamentada en el fet que la comunitat aranesa disposa d'una llengua i una cultura pròpies, comunes i compartides amb la resta d'Occitània, i, alhora, d'una antiga tradició d'autogovern fermament defensada pels aranesos al llarg del temps.

L'occità, en la seva varietat aranesa, és la llengua pròpia d'Aran i esdevé un dels pilars i un dels trets fonamentals que configuren la identitat aranesa, tot emmarcant-la dins el fet nacional occità. El lligam emocional dels aranesos amb llur llengua i, alhora, la tenacitat a utilitzar-la, n'han permès, generació rere generació, la transmissió fins a l'actualitat, i l'han convertit en un dels elements més preuats i excepcionals del patrimoni cultural d'Aran, que el poble i les institucions de Catalunya també reconeixen i valoren com a propi.

[...]

Amb el retorn de les llibertats democràtiques a l'Estat espanyol l'any 1975, la consciència i la reivindicació dels drets històrics d'Aran, i, alhora, de la necessitat de protegir i oficialitzar la seva llengua pròpia van emergir de nou en el si de la comunitat aranesa, i van cristal·litzar l'any 1978 amb la constitució de l'associació de veïns Es Terçons, que en va fer les seves dues principals reivindicacions.

El mateix any, i durant el procés de redacció de l'esborrany de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, l'associació veïnal aranesa va fer arribar als parlamentaris catalans reunits a Sau la seva aspiració i exigència democràtica de reconeixement del fet diferencial aranès, la necessitat de protecció i oficialització de la seva llengua, i la seva ferma voluntat d'aconseguir el restabliment i la recuperació de les institucions polítiques i administratives tradicionals de la vall.

La justícia i la pertinència de la reivindicació aranesa van determinar un primer reconeixement dels drets històrics i lingüístics d'Aran en l'Estatut d'autonomia de Catalunya que el Parlament català aprovà l'any 1979.

Així, l'article 3.4 de l'Estatut establia: «la parla aranesa serà objecte d'ensenyament i d'especial respecte i protecció». La disposició addicional primera disposava: «en el marc de la Constitució i del present Estatut seran reconegudes i actualitzades les peculiaritats històriques de l'organització administrativa interna de la Vall d'Aran». El desplegament legislatiu posterior d'aquests preceptes estatutaris va permetre configurar un estatut jurídic progressivament reforçat de la llengua pròpia d'Aran, i, alhora, va fer possible la recuperació de les institucions històriques d'autogovern d'Aran.

En aquest sentit, en un primer moment, la Llei 7/1983, del 18 d'abril, de normalització lingüística a Catalunya, va declarar l'aranès, varietat de l'occità, llengua pròpia d'Aran i va proclamar certs drets lingüístics dels aranesos, juntament amb el mandat adreçat als poders públics de garantir-ne l'ús i l'ensenyament. Més endavant, la Llei 16/1990, del 13 de juliol, sobre el règim especial de la Vall d'Aran, va concretar i activar el reconeixement del sistema institucional tradicional aranès, encarnat en els històrics terçons i en el Consell General de la Vall, i va definir també la tipologia i l'abast de les seves competències. A més, la Llei va declarar també l'oficialitat territorialitzada de la llengua pròpia de la vall, i en va millorar les garanties d'ús i ensenyament, a més d'incloure un manament general d'impulsar-ne la normalització a Aran.

L'aprovació de l'Estatut d'autonomia de Catalunya del 2006 va suposar un nou i decisiu pas endavant en el ple reconeixement de la realitat nacional occitana d'Aran i, alhora, un canvi fonamental respecte de la situació precedent amb relació a l'oficialitat de la llengua pròpia de la comunitat aranesa. Així, l'article 11

de l'Estatut estableix: «els ciutadans de Catalunya i les seves institucions polítiques reconeixen l'Aran com una realitat nacional dotada d'identitat cultural, històrica, geogràfica i lingüística, defensada pels aranesos als llarg dels segles. Aquest Estatut reconeix, empara i respecta aquesta singularitat i reconeix Aran com a entitat territorial singular dins de Catalunya, la qual és objecte d'una particular protecció per mitjà d'un règim jurídic especial».

A més, l'article 6.5 declara també l'oficialitat de la llengua occitana, denominada *aranès* a Aran, a Catalunya. Al seu torn, l'article 94 explicita el nou marc de l'organització institucional pròpia d'Aran i les especificitats del seu règim jurídic. Finalment, la disposició addicional cinquena estableix també el calendari de la revisió del règim especial d'Aran per a adaptar-lo al que disposa el mateix Estatut.

Amb l'aprovació de la Llei 35/2010, de l'1 d'octubre, de l'occità, *aranès* a l'Aran, el Parlament de Catalunya va encetar el desenvolupament del mandat estatutari amb relació a Aran, i va convertir l'occità en llengua oficial a tot Catalunya.

[...]

A més, la Llei pretén ésser també una nova oportunitat i un instrument de reforçament dels intensos i pregons vincles que històricament han unit Aran amb Catalunya, basats en el respecte mutu i, alhora, en el ple reconeixement i l'estimació que el poble català i les institucions catalanes han tingut sempre envers la llengua i la cultura pròpies de la comunitat aranesa, i, per extensió, envers el conjunt de la nació occitana, de la qual forma part Aran.

[...]

Títol I. Disposicions generals

Article 1. Aran

Aran és una realitat nacional occitana, dotada d'identitat cultural, històrica, geogràfica i lingüística, defensada pels aranesos al llarg dels segles, reconeguda per l'Estatut d'autonomia de Catalunya com a entitat territorial singular formada per l'agrupació de terçons, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat i autonomia, estatutàriament garantida, per a la gestió dels interessos propis de la comunitat política que representa.

[...]

Article 8. Llengua pròpia

1. L'*aranès*, nom que rep la varietat autòctona de la llengua occitana a Aran, és la llengua pròpia d'aquest territori i com a tal:

- a) És la llengua d'ús normal i preferent de les administracions públiques a Aran.
- b) És la llengua d'ús normal dels mitjans de comunicació públics en tots els formats, especialment dels dependents de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, de les entitats locals i de llurs ens associatius al territori d'Aran.
- c) És la llengua normalment emprada com a llengua vehicular i d'aprenentatge als centres educatius d'Aran.

2. La Generalitat mitjançant les seves polítiques lingüístiques i el Consell General d'Aran en el marc de les seves competències han de coordinar llurs actuacions en matèria de llengua i han d'impulsar l'ús de la llengua pròpia d'Aran en les àrees en què la normalització és especialment difícil, com és el cas de l'Administració de justícia.

3. La llengua occitana, denominada *aranès* a Aran, és oficial a Catalunya i ha d'ésser objecte de protecció en tots els àmbits i sectors, d'acord amb la normativa aplicable. Els poders públics n'han de fomentar la utilització, la promoció, la difusió, el coneixement i l'ús oficial, que són regulats per llei del Parlament de Catalunya.

Article 9. Drets lingüístics

1. A Aran totes les persones tenen el dret de conèixer i utilitzar l'aranès i el dret d'ésser ateses oralment i per escrit en aquesta varietat de l'occità en les relacions amb totes les administracions públiques, inclosa l'Administració electoral, i amb les entitats públiques i privades que en depenen. Els actes administratius i les disposicions generals, i també els instruments de fe pública, dictats en aranès produeixen plens efectes jurídics.

2. A Aran totes les persones, en llurs relacions amb la justícia, el notariat i els registres públics, tenen el dret d'utilitzar l'aranès i de rebre documentació en aquesta varietat de l'occità si ho sol·liciten, sense que això suposi cap cost addicional per a elles i sense que puguin patir indefensió ni retards indeguts per la llengua emprada.

3. A Aran totes les persones tenen dret a ésser ateses oralment i per escrit en aranès en llur condició d'usuàries o consumidores de béns, productes i serveis, en els termes que disposen les lleis.

[...]

Capítol V. Institut d'Estudis Aranesos - Acadèmia Aranesa de la Llengua Occitana

Article 46. Naturalesa

1. L'Institut d'Estudis Aranesos - Acadèmia Aranesa de la Llengua Occitana és una corporació de dret públic independent de les administracions públiques, de caràcter acadèmic i amb personalitat jurídica pròpia.

2. L'Institut d'Estudis Aranesos - Acadèmia Aranesa de la Llengua Occitana és inscrita en el Registre d'Acadèmies de Catalunya.

3. L'Institut d'Estudis Aranesos - Acadèmia Aranesa de la Llengua Occitana es regeix pels estatuts de règim intern i govern.

[...]

Títol IV. De les potestats i les competències

[...]

Capítol II. Competències en els diversos sectors de l'acció pública

Article 51. Llengua i cultura

1. El Consell General d'Aran té competència plena en tot allò referent al foment, la normalització i la regulació de la utilització de l'occità, denominat *aranès* a Aran, d'acord amb les lleis de caràcter general en vigor a tot Catalunya en matèria de política lingüística i d'educació.

2. El Consell General d'Aran té competència plena en els àmbits següents:

a) El foment i la promoció de la cultura aranesa i occitana.

[...]

4. La Generalitat i l'Administració de l'Estat, d'acord amb llurs competències, han de cooperar amb el Consell General d'Aran en la protecció i promoció de la cultura aranesa i occitana, i també de la llengua pròpia d'Aran, en els àmbits autonòmic, estatal i internacional.

[...]

8. El Consell General d'Aran ha d'impulsar les iniciatives necessàries per a coordinar els esforços amb la resta de territoris occitans en favor de la promoció i la preservació de la llengua, sens perjudici dels articles 24 i 25 i de la disposició addicional segona de la Llei 35/2010, de l'1 d'octubre, de l'occità, *aranès* a l'Aran.

9. El departament de la Generalitat que gestiona les ajudes per a les indústries culturals i el suport per a la promoció de la llengua pròpia d'Aran en qualsevol dels àmbits relacionats amb la cultura, les indústries culturals, la creació cultural o els mitjans de comunicació ha d'incloure en les seves decisions mecanismes de participació i coordinació amb el Consell General d'Aran.

[...]

Article 55. Ensenyament

[...]

2. Per raons d'especificitat lingüística, els serveis propis del departament de la Generalitat competent en matèria d'ensenyament –serveis educatius i escoles d'adults al territori d'Aran– tenen Aran com a únic referent territorial.

3. El Consell General d'Aran ha de vetllar perquè els currículums lingüístics en la varietat aranesa de l'occità dels centres educatius s'ajustin a la legalitat vigent i als criteris que determina aquesta llei.

4. El Consell General d'Aran, amb la col·laboració del departament competent en matèria d'ensenyament, és competent per a prestar els següents serveis relacionats amb l'educació: transport escolar, menjador escolar, serveis extraescolars, elaboració i producció de llibres de text, materials didàctics i auxiliars de conversa en la varietat aranesa de l'occità i formació permanent del professorat en la llengua i la cultura d'Aran.

[...]

Article 76. Toponímia d'Aran

Correspon al Consell General d'Aran la competència en la defensa jurídica i processal dels topònims d'Aran.

[...]

Article 78. Mitjans de comunicació social i serveis de contingut audiovisual

[...]

2. El Consell General d'Aran pot crear un sistema propi de comunicació social i audiovisual pública per a Aran, que ha d'ésser dotat dels mitjans econòmics i financers suficients per a mantenir una premsa escrita i una ràdio i una televisió públiques amb els continguts en la varietat aranesa de l'occità.

[...]

Títol V. De les relacions del Consell General d'Aran amb la Generalitat i amb les altres institucions públiques

[...]

Article 81. De la projecció exterior d'Aran

[...]

4. La Generalitat ha de projectar i promocionar l'occità, *aranès* a Aran, perquè obtingui el reconeixement internacional.

[...]

Article 84. La Comissió Bilateral Govern de la Generalitat - Consell General d'Aran

[...]

2. Corresponen a la Comissió Bilateral Govern de la Generalitat - Consell General d'Aran les funcions següents:

[...]

j) Dur a terme la coordinació en matèria de normalització i política lingüística de l'occità, *aranès* a Aran.

k) Garantir, d'acord amb la Llei 35/2010, de l'1 d'octubre, de l'occità, *aranès* a l'Aran, el finançament adequat i suficient de les polítiques lingüístiques amb relació a l'*aranès* i la coordinació entre ambdues institucions en aquest àmbit.

[...]

Disposicions transitòries

Primera. Aran en la Llei electoral de Catalunya

1. La Llei electoral de Catalunya ha de tenir en compte la singularitat històrica, política, cultural i lingüística d'Aran, i garantir-ne la representativitat al Parlament.

[...]

Disposició derogatòria

Es deroga la Llei 16/1990, del 13 de juliol, sobre el règim especial de la Vall d'Aran.

[...]

Lei 1/2015, deth 5 de hereuèr (DOGC núm. 6810A, deth 13), deth regim especiau d'Aran.

Preambul, articles 1; 8; 9; 46; 51.1, 2.a), 4, 8 e 9; 55.2, 3 e 4; 76; 78.2; 81.4; e 84.2.j) e k); e ena disposicion transitòria prumèra, apartat 1.

Preambul

Aran constituís laguens de Catalonha ua realitat nacionau damb personalitat pròpria e diferenciada, fundamentada en hèt qu'era comunitat aranesa dispòse d'ua lengua e ua cultura pròpies, comunes e compartides damb era rèsta d'Occitània, e, ath madeish temps, d'ua antiga tradicion d'autogovèrn fèrmament defenuda pes aranesi ath long deth temps.

Er occitan, ena sua varietat aranesa, ei era lengua pròpria d'Aran e ven un des pilars e un des trèts fonamentaus que configuren era identitat aranesa, en tot enquadrar-la laguens deth hèt nacionau occitan. Eth ligam emocionau des aranesi damb era sua lengua e, ath madeish temps, era tenacitat a utilizar-la, n'an permetut, generacion dempús de generacion, era transmission enquiara actualitat, e l'an convertida en un des elements mès estimadi e excepcionaus deth patrimòni culturau d'Aran, qu'eth pòble e es institucions de Catalonha tanben reconeishen e avaloren coma pròpri.

[...]

Damb eth retorn des libertats democraticas en Estat espanhòu er an 1975, era consciència e era reivindicacion des drets istorics d'Aran, e, ath madeish temps, deth besonh de protegir e oficializar era sua lengua pròpria emergiren de nau ena comunitat aranesa, e cristallizèren er an 1978 damb era constitucion dera associacion de vesins Es Terçons, que ne hec es sues dues principaus reivindicacions.

Eth madeish an, e pendent eth procès de redaccion deth brolhon der Estatut d'autonomia de Catalonha, era associacion vesiau aranesa mandèc as parlamentaris catalans amassadi en Sau era sua aspiracion e exigéncia democratica de reconeishment deth hèt diferenciiau aranés, eth besonh de proteccion e oficializacion dera sua lengua, e era sua fèrma voluntat d'arténher eth restabliment e era recuperacion des institucions politiquas e administratives tradicionaus dera val.

Era justícia e era pertanhença dera reivindicacion aranesa determinèren un prumèr reconeishment des drets istorics e lingüistics d'Aran en Estatut d'autonomia de Catalonha qu'eth Parlament catalan aprovèc er an 1979.

Atau, er article 3.4 der Estatut estableix: «la parla aranesa serà objecte d'ensenyament i d'especial respecte i protecció». Era disposicion adicionau prumèra disposau: «en el marc de la Constitució i del present Estatut seran reconegudes i actualitzades les peculiaritats històriques de l'organització administrativa interna de la Vall d'Aran». Eth desplegament legislatiu posterior d'aguesti precèptes estatutaris permetec configurar un estatut juridic progressivament refortilhat dera lengua pròpria d'Aran, e, ath madeish temps, hec possible era recuperacion des institucions istoriques d'autogovèrn d'Aran.

En aguest sens, en un prumèr moment, era Lei 7/1983, deth 18 d'abriu, de normalizacion lingüistica en Catalonha, declarèc er aranés, varietat der occitan, lengua pròpria d'Aran e proclamèc cèrti drets lingüistics des aranesi, amassa damb eth mandat adreçat as poders publics de garantir-ne er usatge e er ensenyament. Mès tà deuant, era Lei 16/1990, deth 13 de junhsèga, sus eth regim especiau dera Val d'Aran, concretèc e activèc eth reconeishment deth sistèma institucionau tradicionau aranés, encarnat enes istorics terçons e en Conselh Generau dera Val, e definic tanben era tipologia e era artenhuda des sues competéncias. Ath delà, era Lei declarèc tanben era oficialitat territorializada dera lengua pròpria dera val, e ne melhorèc es garantides d'usatge e ensenyament, ath delà d'includir un manament generau d'impulsar-ne era normalizacion en Aran.

Era aprobacion der Estatut d'autonomia de Catalonha deth 2006 supausèc un nau e decisiu pas tà deuant en plen reconeishement dera realitat nacionau occitana d'Aran e, ath madeish temps, un cambiament fonamentau respècte dera situacion precedenta per çò que tanh ara oficialitat dera lengua pròpria dera comunitat aranesa. Atau, er article 11 der Estatut establís: «es ciutadans de Catalonha e es sues institucions politiquas reconeishen Aran coma ua realitat nacionau dotada d'identitat culturau, istorica, geografica e lingüística, defenuda pes aranesi ath long des sègles. Aguest Estatut reconeish, empare e respècte aguesta singularitat e reconeish Aran coma entitat territoriau singulara laguens de Catalonha, era quau ei objècte d'ua particulara proteccion per miei d'un regim juridic especiau».

Ath delà, er article 6.5 declare tanben era oficialitat dera lengua occitana, nomentada aranés en Aran, en Catalonha. Ath sòn torn, er article 94 explicite eth nau marc dera organizacion institucionau pròpria d'Aran e es especificitats deth sòn regim juridic. Fin finau, era disposicion adicionau cincau establís tanben eth calendari dera revision deth regim especiau d'Aran entà adaptar-lo a çò que dispòse eth madeish Estatut.

Damb era aprobacion dera Lei 35/2010, der 1 d'octobre, der occitan, aranés en Aran, eth Parlament de Catalonha encetèc eth desenvolopament deth mandat estatutari per çò que tanh a Aran, e convertic er occitan en lengua oficiau en tota Catalonha.

[...]

Ath delà, era Lei preten èster tanben ua naua oportunitat e un estrument de refortilhament des intensi e pregons ligams qu'istoricament an junhut Aran damb Catalonha, basadi en respècte mutuau e, ath madeish temps, en plen reconeishement e estimacion qu'eth pòble catalan e es institucions catalanes an tostemp agut envèrs era lengua e era pròpria cultura dera comunitat aranesa, e, per estenduda, envèrs eth conjunt dera nacion occitana, de quina forme part Aran.

[...]

Títol I. Disposicions generaus

Article 1. Aran

Aran ei ua realitat nacionau occitana, dotada d'identitat culturau, istorica, geografica e lingüística, defenuda pes aranesi ath long des sègles, reconeishuda per Estatut d'autonomia de Catalonha coma entitat territoriau singulara formada pera agropacion de terçons, damb personalitat juridica pròpria e plena capacitat e autonomia, estatutàriament garantida, entara gestion des pròpris interèssi dera comunitat politica que represente.

[...]

Article 8. Lengua pròpria

1. Er aranés, nòm qu'arrecep era varietat autoctòna dera lengua occitana en Aran, ei era lengua pròpria d'aguest territòri e coma tau:

- a) Ei era lengua d'usatge normau e preferent des administracions publiques en Aran.
- b) Ei era lengua d'usatge normau des mejans de comunicacion publics en toti es formats, especiaument des depenenti dera Corporacion Catalana de Mejans Audiovisuaus, des entitats locals e des sues entitats associatives en territòri d'Aran.
- c) Ei era lengua normaument emplegada coma lengua veïculara e d'aprendissatge enes centres educatius d'Aran.

2. Era Generalitat mejançant es sues politiquas lingüísticas e eth Conselh Generau d'Aran en marc des sues competències an de coordinar es sues accions en matèria de lengua e an d'impulsar er usatge dera lengua pròpria d'Aran enes aïraus a on era normalizacion ei especiaument dificiltosa, coma ei eth cas dera Administracion de justícia.

3. Era lengua occitana, nomentada aranés en Aran, ei oficiau en Catalonha e a d'èster objècte de proteccion en toti es encastres e sectors, cossent damb era normativa aplicabla. Es poders publics n'an

de fomentar era utilizacion, era promocion, era difusion, eth coneishement e er usatge oficiau, que son reguladi per lei deth Parlament de Catalonha.

Article 9. Drets lingüistics

1. En Aran totes es persones an eth dret de conéisher e utilizar er aranés e eth dret d'èster atengudes oraument e per escrit en aguesta varietat der occitan enes relacions damb totes es administracions publiques, incluida era Administracion electorau, e damb es entitats publiques e privades que ne depenen. Es actes administratius e es disposicions generaus, e tanben es estruments de fe publica, dictadi en aranés produsissen pleï efèctes juridics.

2. En Aran totes es persones, enes sues relacions damb era justícia, eth notariat e es registres publics, an eth dret d'utilizar er aranés e d'arrecéber documentacion en aguesta varietat der occitan s'ac solliciten, sense qu'açò supause cap còst adicionau entada eres e sense que poguen patir indefension ne retards indegudi pera lengua emplegada.

3. En Aran totes es persones an dret a èster atengudes oraument e per escrit en aranés ena sua condicion d'usatgères o consumidores de bens, productes e servicis, enes tèrmes que dispòsen es leis.
[...]

Capítol V. Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia Aranesa dera Lengua Occitana

Article 46. Natura

1. Er Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia Aranesa dera Lengua Occitana ei ua corporacion de dret public independenta des administracions publiques, de caractèr academic e damb personalitat juridica pròpria.

2. Er Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia Aranesa dera Lengua Occitana ei inscrita en Registre d'Acadèmies de Catalonha.

3. Er Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia Aranesa dera Lengua Occitana se regís pes estatuts de regim intèrne e govèrn.
[...]

Títol IV. Des potestats e es competéncies

[...]

Capítol II. Competéncies enes diuèrsi sectors dera accion publica

Article 51. Lengua e cultura

1. Eth Conselh Generau d'Aran a competéncia plena eth tot aquerò referent ath foment, era normalizacion e era regulacion dera utilizacion der occitan, nomentat aranés en Aran, cossent damb es leis de caractèr generau en vigor en Catalonha en matèria de politica lingüistica e d'educacion.

2. Eth Conselh Generau d'Aran a competéncia plena enes encastres següents:

a) Eth foment e era promocion dera cultura aranesa e occitana.

[...]

4. Era Generalitat e era Administracion der Estat, cossent damb es sues competéncies, an de cooperar damb eth Conselh Generau d'Aran ena proteccion e promocion dera cultura aranesa e occitana, e tanben dera lengua pròpria d'Aran, enes encastres autonomic, estatau e internacionau.

[...]

8. Eth Conselh Generau d'Aran a d'impulsar es iniciatives de besonh entà coordinar es esfòrci damb era rèsta de territòris occitans en favor dera promocion e era preservacion dera lengua, sens perjudici des articles 24 e 25 e dera disposicion addicionau dusau dera Lei 35/2010, der 1 d'octobre, der occitan, aranés en Aran.

9. Eth departament dera Generalitat que gerís es ajudes entàs indústries culturaus e eth supòrt entara promocion dera lengua pròpria d'Aran en quinsevolhe des encastres restacadi damb era cultura, es indústries culturaus, era creacion culturau o es mejans de comunicacion a d'includir enes sues decisions mecanismes de participacion e coordinacion damb eth Conselh Generau d'Aran.

[...]

Article 55. Ensenhament

[...]

2. Per arrasons d'especificitat lingüística, es servicis pròpris deth departament dera Generalitat competent en matèria d'ensenhament –servicis educatius e escòles d'adults en territòri d'Aran– an Aran coma unic referente territorial.

3. Eth Conselh Generau d'Aran a de velhar per qu'es curriculumus lingüistics ena varietat aranesa der occitan des centres educatius s'ajusten ara legalitat en vigor e as critèris que determine aguesta lei.

4. Eth Conselh Generau d'Aran, damb era collaboracion deth departament competent en matèria d'ensenhament, ei competent entà prestar es següents servicis relacionadi damb era educacion: transport escolar, minjador escolar, servicis extraescolars, elaboracion e produccion de libres de tèxte, materiaus didactics e auxiliars de convèrsa ena varietat aranesa der occitan e formacion permanenta deth professorat ena lengua e era cultura d'Aran.

[...]

Article 76. Toponimia d'Aran

Correspon ath Conselh Generau d'Aran era competència ena defensa juridica e processau des toponims d'Aran.

[...]

Article 78. Mejans de comunicacion sociau e servicis de contengut audiovisuau

[...]

2. Eth Conselh Generau d'Aran pòt crear un sistèma de comunicacion sociau e audiovisuau publica pròpri entà Aran, qu'a d'èster dotat des mejans economics e financèrs suficients entà mantier ua premsa escrita e ua ràdio e ua television publiques damb es contenguts ena varietat aranesa der occitan.

Títol V. Des relacions deth Conselh Generau d'Aran damb era Generalitat e damb es autes institucions publiques

[...]

Article 81. Dera projeccion exteriora d'Aran

[...]

4. Era Generalitat a de projectar e promòir er occitan, aranés en Aran, entà qu'obtenque eth reconeishement internacionau.

[...]

Article 84. Era Comission Bilaterau Govèrn dera Generalitat - Conselh Generau d'Aran

[...]

2. Corresponen ara Comission Bilaterau Govèrn dera Generalitat - Conselh Generau d'Aran es foncions següentes:

[...]

j) Amiar a tèrme era coordinacion en matèria de normalizacion e politica lingüística der occitan, aranés en Aran.

k) Garantir, cossent damb era Lei 35/2010, der 1 d'octobre, der occitan, aranés en Aran, eth finançament adequat e sufisent des politiquas lingüístiques per çò que tanh ar aranés e era coordinacion entre ambdues institucions en aquest encastre.

[...]

Disposicions transitòries

Prumèra. Aran ena Lei electorau de Catalonha

1. Era Lei electorau de Catalonha a de tier en compde era singularitat istorica, politica, culturau e lingüística d'Aran, e garantir-ne era representativitat en Parlament.

[...]

Disposicion derogatòria

S'abolís era Lei 16/1990, deth 13 de junhsèga, sus eth regim especiau dera Val d'Aran.

[...]